

CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
W ŚWIDNICY

58-105 Świdnica

ul. Gen. Władysława Sikorskiego 41

tel./fax (074) 852 40 76

PRZESTRZEGAJ
PRZEPISÓW

BHP

A UNIKNIESZ
WYPADKU
PRZY PRACY

Do Uczniów centrum Kształcenia Zawodowego

W szkołach zawodowych w Polsce zdarza się jeszcze wiele wypadków. Rocznie rejestruje się około siedmuset wypadków, powodujących przerwę w zajęciach szkolnych powyżej 3-ch dni a poza tym przydarzają się bardzo liczne drobne okaleczenia i potłuczenia, które tylko w skutek szczęśliwego zbiegu okoliczności nie pociągają za sobą poważniejszych skutków.

Badania wykazały, że większości wypadków można zapobiec, dlatego powołane do tego władze i Kierownictwo Centrum czynią wiele, aby liczbę wypadków zmniejszyć.

Aby ograniczyć ilość nieszczęśliwych wypadków, potrzebne jest, oprócz troski kierownictwa Centrum, także staranie ze strony uczniów, a w szczególności nabywanie przez nich przyzwyczajień do przestrzegania odpowiednich wskazówek i przepisów.

Dlatego też Kierownictwo Centrum zwraca się do wszystkich uczniów, aby zapoznali się dokładnie z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, a następnie starannie i stale stosowali je w centrum, a potem w życiu i pracy zawodowej.

Wskazówki ogólne

Każdy nowoprzyjęty uczeń zobowiązany jest przed rozpoczęciem zajęć w Centrum przejść przeszkolenie dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, które obejmuje:

- szkolenie wstępne ogólne bhp,

**PAMIĘTAJ, ŻE WYPADKI PRZY PRACY POWODUJĄ
DUŻE STRATY GOSPODARCZE I SPOŁECZNE!**

- szkolenie wstępne na stanowisku roboczym w warsztacie,
- instruktaż bhp w toku realizacji programu szkoleniowo-produkcyjnego.

Jeśli uczeń przechodzi do nowego działu produkcyjnego obowiązany jest przejść dodatkowe przeszkolenie (instruktaż stanowiskowy) bhp, związany z pracą tego działu. Wiadomości z dziedziny bhp nabyte w toku powyższego przeszkolenia (instruktażu) będą sprawdzane, a wystawiona ocena wpłynie na ogólny stopień z zajęć warsztatowych oraz ze sprawowania.

A) Wskazówki dotyczące przyjmowania uczniów do Centrum

Każdy uczeń powinien poddać się badaniom lekarskim, które między innymi określają przydatność do obranego zawodu. W czasie badan uczeń powinien powiedzieć lekarzowi o wszelkich poważniejszych niedomaganiach fizycznych i psychicznych, jakich doznał przed przyjściem do szkoły.

Szczerza rozmowa z lekarzem uchroni przed wyborem niewłaściwego zawodu.

B) Zachowanie się uczniów w warsztacie Centrum

Przekonano się, że odpowiednie zachowanie się uczniów w warsztacie szkolnym, utrzymywanie czystości, ładu i porządku na stanowiskach pracy ma znaczny wpływ nie tylko na bezpieczeństwo

---

**NIE SKŁADAJ PRZEDMIOTÓW NA PRZEJŚCIACH!
NIE BĄD LEKKOMYŚLNY PRZY PRACY!**

uczniów oraz higienę ich racy, ale także poważnie wpływa na organizację i wydajność pracy.

1. Pamiętać, że wypadki połączone z urazami ciała wydarzają się również w warsztatach i są nieraz groźniejsze w skutkach ze względu na otaczające maszyny.

Nie wolno:

- a) biegać, zgłasza pomiędzy maszynami,
- b) wchodzić tam, gdzie nie ma przejść,
- c) kręcić się, przeszkadzać innym w pracy.

Należy:

- a) zwracać uwagę na nierówności w podłodze, progi, podesty, doły, kanały robocze i inne otwory,
- b) dbać o czystość, porządek na i wokół stanowiska pracy, a więc np. nie rozlewać płynów chodzących i innych, nie śmiecić i nie rozrzucać jakichkolwiek przedmiotów , o które można by się potknąć, a przeciwnie – przedmioty i narzędzia składać tylko w miejscach do tego przeznaczonych.

2. Przyjąć do wiadomości i stosowania regulamin Centrum a w szczególności:

- 1) obowiązkowym wyposażeniem ucznia jest: ubranie robocze – drelichowe, buty na twardej podeszwie, nakrycie głowy, suwmiarka, znaczki narzędziowe i zeszyt zajęć praktycznych,
- 2) godzina zajęć praktycznych trwa 55 minut,
- 3) przerwa śniadaniowa trwa 5 minut x liczba godzin zajęć w danym dniu,
- 4) na zajęcia należy przyjść nie później niż 10 minut przed ich rozpoczęciem,
- 5) po przebraniu się w szatni w ubranie robocze udać się o wyznaczonej godzinie wraz z nauczycielem na zajęcia,
- 6) po wstępnym instruktażu uwzględniającym przepisy bhp i przydzieleniu pracy pobrać narzędzia z wypożyczalni dając w zastaw znaczki narzędziowe,
- 7) znaczków narzędziowych i narzędzi nie należy pożyczać,
- 8) w razie zgubienia znaczka narzędziowego należy zgłosić to do wypożyczalni, a następnie wpłacić kaucję w kasie CKZ, zwrotna po odnalezieniu znaczka,
- 9) za każde umyślne lub bezmyślne zniszczenie znaczka, narzędzia lub innego składnika majątkowego CKZ uczeń ponosi koszty z tym związane,
- 10) o wszelkich uszkodzeniach narzędzi, obrabiarek, uchwytów, części obrabianych, wyposażenie itp. należy powiadomić nauczyciela,
- 11) Każdorazowe opuszczenie stanowiska, a zwłaszcza pomieszczenia, w którym odbywają się zajęcia należy uzgodnić z nauczycielem.

**DBAJ O CZYSTOŚĆ STANOWISKA PRACY!
WALCZ ZE ZŁĄ ORGANIZACJĄ PRACY!**

12) Każde zagrożenie dla zdrowia i życia, skaleczenie a zwłaszcza wypadek należy natychmiast zgłosić nauczycielowi.

13) Należy przestrzegać instrukcji przepisów BHP, dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi oraz ład i porządek w miejscu pracy.

14) Przed zakończeniem zajęć należy dokładnie oczyścić stanowisko, zwrócić czyste narzędzia do wypożyczalni lub w przypadku, gdy jest nieczynna poprosić nauczyciela o ich zabezpieczenie, rozliczyć się z wykonanej pracy oraz zgłosić ewentualne usterki powstałe na stanowisku.

15) Należy dbać o higienę osobistą, racjonalnie zużywać środki do tego przeznaczone, zwłaszcza pastę bhp .

16) Centrum można opuścić po dokonaniu podsumowania zajęć przez nauczyciela.

17) Tolerowane jest tylko kulturalne zachowanie w każdym miejscu centrum i poza nim.

18) Każdy opuszczony dzień należy usprawiedliwiać u nauczyciela pismem potwierdzonym przez prawnych opiekunów w dzienniczku ucznia.

19) Nieprzestrzeganie powyższych zaleceń spowoduje odsunięcie ucznia od zajęć i odesłanie do prawnych opiekunów.

20) Przed dniem kończącym obowiązkowe w danym roku szkolnym zajęcia należy rozliczyć się z Centrum na podstawie karty obiegowej, co jest warunkiem otrzymania świadectwa lub innych dokumentów ze szkoły.

**ZABEZPIECZ OCHRONAMI WZROK PRZED ODPRYSKAMI!
NIE SMARUJ OBRABIARKI W CZASIE JEJ BIEGU!**

21) Uczeń może być nagrodzony po osiągnięciu wyróżniających wyników w zajęciach praktycznych.

22) Ewentualne odstępstwa od powyższych zasad, wynikające ze szczególnych sytuacji, mogą być dokonane za zgodą dyrektora centrum oraz na wniosek rodziców.

3. Ponadto należy:

1) Zachowywać się odpowiednio na stanowisku roboczym przy maszynie i przestrzegać wszelkich wymienionych już uprzednio wskazówek zachowania się w Centrum.

2) Wykonywać Tylko tę pracę, która zlecił nauczyciel, a także nie wchodzić do pomieszczeń, w których się nie pracuje.

3) Poznać dobrze sposoby wykonywania prac, a zwłaszcza dotyczące obsługi maszyn zanim przystąpi się do pracy, a w szczególności:

a) uważnie wysłuchać instruktażu bhp i zapamiętać wszystkie podane wskazówki oraz stosować się do nich,

b) zwrócić się do nauczyciela o wyjaśnienie wątpliwości czy niejasności, które powinny być całkowicie usunięte przed rozpoczęciem pracy.

4) Przygotować właściwie stanowisko robocze przed rozpoczęciem pracy, a w szczególności:

a) obejrzeć stanowisko wszechstronnie czy nie zagraża jakiegokolwiek niebezpieczeństwo np. uderzenia, ukłucia, zranienia porażenia prądem elektrycznym, pochwycenia przez wirujące części maszyny za rękaw, pryśnięcia wiórów do oka itp. o wszystkich zauważonych

---

**MYJ RĘCE PRZED KAŻDYM SPOŻYCIEM POSIŁKÓW!
DBAJ O CZYSTOŚĆ OSOBISTĄ I STAN UBRAŃ ROBOCZYCH!**

niebezpieczeństwach zameldować nauczycielowi i bez jego zezwolenia pracy nie rozpoczynać,

b) poznać dobrze maszynę lub inne urządzenia techniczne, przy których się pracuje przypomnieć sobie otrzymane wskazówki dotyczące obsługi i metod pracy,

c) przygotować odpowiednie narzędzia tzn. takie, które są nie uszkodzone i przeznaczone do tych operacji jakie mamy wykonać. Praca narzędziami nie dostosowanymi do tej pracy często prowadzi do wypadku,

d) przygotować wszelkie wskazane przez nauczyciela urządzenia ochronne jak np. osłony na maszyny, szczotki do usuwania wiórów itp. założyć je na właściwe miejsce oraz nie usuwać żadnych innych osłon,

e) przygotować wskazany przez nauczyciela sprzęt ochrony osobistej (np. okulary),

f) uporządkować i utrzymać w czystości całe stanowisko robocze (nie czyścić jednak wówczas, gdy maszyna jest w ruchu),

g) przygotować wszelkie potrzebne surowce i inne materiały we właściwej ilości,

h) przedmiot do obróbki założyć w sposób zgodny z otrzymaną instrukcją, a więc tak aby obróbka mogła odbywać się we właściwy sposób, aby przedmiot ten nie wyleciał z maszyny, co grozi łatwo wypadkiem.

5) uruchomić maszynę i wykonywać pracę ściśle według instrukcji, a w szczególności:

a) nie dokonywać pomiarów podczas pracy maszyny,

b) nie dotykać żadnych wirujących części maszyny,

- d) uważać szczególnie na elementy sterujące maszyną tzn. włączniki wyłączniki, tak aby przypadkowo maszyny nie włączyć lub nie wyłączyć,
  - e) nic nie naprawiać, ani nie zmieniać pasów podczas biegu maszyny,
  - f) zachować szczególną ostrożność wówczas, gdy ręka lub palec zbliżają się podczas pracy do tnących lub wirujących części maszyny, które nie mogą być osłonięte,
  - g) wkładać okulary ochronne lub stosować ekran ochronny wówczas, gdy oczom zagrażają odpryski lub zbyt silne promieniowanie,
  - h) wyłączyć natychmiast silniki maszyn gdy wystąpi przerwa w dopływie prądu elektrycznego – niedopełnienie tego obowiązku było nie raz źródłem wypadku, gdy po naprawie instalacji elektrycznej maszyna nagle ruszyła,
  - i) usuwać wióry z maszyn tylko szczoteczką, haczykiem lub pędzlem do tego przeznaczonym, nigdy ręką,
  - j) nie dopuszczać, aby wióry lub inne odpadki gromadziły się w znacznej ilości w miejscu pracy,
  - k) nastawiać oświetlenie lampy znajdującej się na lub tuż nad obrabiarką tak, aby światło nie raziło oczu,
  - l) ochronić instalację elektryczną maszyny przed uszkodzeniem i zamknięciem.
- 6) Po ukończonej pracy należy miejsce pracy oczyścić i uporządkować oraz umyć się i oczyścić samemu, a w szczególności należy:
- a) wyłączyć maszynę tak, aby nie było możliwe przypadkowe jej włączenie,

---

**NIE LEKCEWAŻ DROBNYCH OKALECZEŃ -
NALEŻY NATYCHMIAST JE OPATRYĆ!**

- b) odnieść wszelkie narzędzia do narzędziowni lub na odpowiednie wyznaczone przez nauczyciela miejsce,
- c) zamieść wokół stanowiska roboczego oraz tam, gdzie wskaże ponadto nauczyciel,
- d) oczyścić maszynę i doprowadzić ją do stanu wyjściowego oraz zgłosić nauczycielowi zauważone usterki.

UWAGA: Nie należy czyścić benzyną lub rozpuszczalnikiem ubrań roboczych.

Nie wolno przechowywać ubrań roboczych w szafkach narzędziowych.

- e) oczyścić, pochować lub oddać ochrony osobiste,
  - f) umyć się a szczególności ręce (najlepiej ciepłą wodą) i wytrzeć je własnym ręcznikiem nie myć rąk w płynach chłodzących),
  - g) sprawdzić czy w pomieszczeniu nie zostają zbędne przedmioty, palący ogień lub niebezpieczne palne substancje , które mogłyby spowodować pożar,
  - h) sprawdzić, czy w danym pomieszczeniu pracy wszelkie kurki i zawory (wodne, gazowe, butlowe) zostały pozamykane oraz wyłączone takie urządzenia jak np. wentylatory,
  - i) jeść posiłki tylko w miejscu do tego przeznaczonym.
4. Każdy uczeń powinien wiedzieć, że jego obowiązkiem jest:
- a) zgłosić nauczycielowi każde zauważone uszkodzenie urządzeń znajdujących się na terenie Centrum, które mogą komukolwiek grozić wypadkiem lub awarią instalacji,

---

DBAJ O CZYSTOŚĆ OSOBISTĄ I STAN UBRAŃ ROBOCZYCH!

- b) nieść pomoc każdemu człowiekowi, a zwłaszcza własnemu koledze wówczas, gdy zdarzy się wypadek np. niezwłocznie udać się po pomoc, zawiadomić nauczyciela, zatamować krew, zawiadomić pogotowie, zawiadomić rodziców, zawiadomić lekarza czy ambulatorium itp.,
  - c) każde nawet najdrobniejsze skaleczenie własne zgłosić do ambulatorium lub nauczycielowi w celu założenia opatrunku.
5. Utrzymanie terenu Centrum i budynków Centrum w czystości i porządku zależy przede wszystkim od uczniów. Czystość ta i porządek są wyrazem kultury i dyscypliny uczniowskiej, na których buduje się ogólna kultura całego społeczeństwa. W związku z tym każdy uczeń powinien:
- a) przyczynić się osobiście do estetycznego wyglądu Centrum,
  - b) dbać o ład i porządek, a więc nie śmiecić, nie biegać po trawnikach, nie psuć ogrodzenia, ławek czy innych urządzeń Centrum, nie zrywać kwiatów, nie łamać gałęzi,
  - d) dbać o czystość pomieszczeń higieniczno-sanitarnych: ubikacji, umywalni, szatni, jadalni, stołówek i innych. Im więcej sam pomożesz przy utrzymaniu czystości i estetyki w szkole, tym lepiej sam zrozumiesz cel tej pracy i potrzebę pilnowania, aby nikt nie zepsuł tego, co już zrobiono.

C) Postępowanie w razie wypadku i pożaru.

- 1. W razie gdyby zdarzył się wypadek niezbędna jest rozważa, właściwie i szybkie postępowanie, a w szczególności:

**PRZEPISOWY BEZPIECZNIK W TABLICY ROZDZIELCZEJ
JEST STRÓŻEM INSTALACJI ELEKTRYCZNEJ!**

- a) należy natychmiast powiadomić o wypadku nauczyciela lub kierownictwo warsztatu, a jeśli nikogo chwilowo nie ma, to pogotowie lub lekarza,
  - b) należy niezwłocznie przystąpić do ratowania poszkodowanego, nie czekając na przybycie pomocy, a więc np. zatamować krew, przewiązując kończynę paskiem, rozpocząć stosowanie sztucznego oddychania (jeśli się umie),
  - c) przy lżejszych urazach należy pomóc poszkodowanemu w udaniu się do ambulatorium lub lekarza, jeśli widzimy, że pomocy tej potrzebuje,
  - d) należy pamiętać o konieczności fachowego opatrzenia nawet najłżejszych skaleczeń,
  - e) w razie wypadku – oprócz zawiadomienia nauczyciela lub kierownictwa Centrum – nie wolno dokonywać jakichkolwiek zmian w otoczeniu miejsca wypadku, ażeby komisja badająca wypadek mogła ustalić w jakich okolicznościach wypadek się zdarzył,
  - f) należy dobrze zapamiętać okoliczności wypadku, którego było się świadkiem i następnie wyczerpująco opowiedzieć je podczas przesłuchania co ułatwi znalezienie właściwej przyczyny,
2. Podobnie w razie zauważenia w warsztacie lub Centrum pożaru, trzeba działać szybko i rozważnie, a w szczególności:
- a) powiadomić nauczyciela lub kierownictwo Centrum,
  - b) gasić pożar w zarodku przy pomocy znajdujących się najbliższych środków gaśniczych – przy czym należy pamiętać, że wody i gaśnic pianowych nie używa się do gaszenia instalacji elektrycznej

znajdującej się pod napięciem, do gaszenia benzyny i innych lżejszych od wody oraz nie mieszających się z nią cieczy,

- c) jeśli spełni się obowiązek gaszenia lub też jest to niemożliwe – należy spokojnie, nie biegnąc, opuścić miejsce pożaru (nie należy też krzyczeć, bo to stwarza panikę, która bywa nieraz przyczyną wypadków).

D) Postanowienia końcowe.

1. Instrukcje są po to, aby ich przestrzegać. Przestrzeganie niniejszych instrukcji jest ponadto użyteczne w dobrze zrozumianym interesie samego ucznia gdyż pomaga mu zachować życie i zdrowie.
2. Gdyby jednak uczniowie nie przestrzegali tej instrukcji, wówczas kierownictwo Centrum będzie stosować kary, aż do usunięcia z zajęć włącznie.
3. Nieznajomość instrukcji będzie poza tym brana pod uwagę przy stawianiu ocen z zajęć warsztatowych i sprawowania i spowoduje obniżenie tych ocen.

Po zapoznaniu się z niniejszą instrukcją przyjmuję odpowiedzialność za nieprzestrzeganie w/w.

.....
popis rodziców/opiekunów

.....
podpis ucznia